SURINAAMSCHE COURANT.

(No. 78.) VRYDAG den [illegible] SEPTEMBER. (A°. 1828.)

P A R A M A R I B O.

GOUVERNEMENT-GENERAAL.

Den 24e September 1828.

De Heer C. F. SCHMIDT, benoemd tot Schepenmeester, heeft den daartoe staande Eed, in Handen van zijne Excellentie den Heere Schout bij Nacht Gouverneur Generaal van de W. I. Bezittingen afgelegd.

De Algemeene Secretaris.
R. VAN REES Az.

ZEE—TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

De Noord Amer. Brik *Deborah*, Kapt. PROCTOR van *Boston*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van Junij 1828.

GEMENGDE BERIGTEN.

[*Vervolg van No. 77.*]

De handel is niet slechts het middel om koopwaren of produkten van het eene land naar het andere over te voeren, of om geoorloofde speculatien aan te gaan; hij is veeleer een door de natuur der dingen organisch zich zelven vormend, algemeen welzijn verspreidend wezen, dat de geheele wereld omvat; een onmetelijk groote boom, aan welks heinde en ver zich uitstrekkende takken, de afzonderlijke speculatien, als zoo vele voedende vruchten ontspruiten en tot rijpheid komen. — Een verstandeloos regeringsbestuur moge sommigen dezer vruchtbare takken zoo zeer besnoeijen, dat zij ophouden vruchten voort te brengen, en den boom, als het ware, baldadiglijk ontwortelen; hem zelven geheel en al uit te roeijen is boven deszelfs bereik; zoo ver strekken geene menschelijke krachten! Hij spot met de pogingen van het onverstand; verduurt stormen en orkanen en zal op zijne vaste wortelen blijven tieren, zoo lang nooddruft en behoefte prikkels tot arbeidzaamheid en kunstvlijt zijn. — Wordt hem in Europa schade toegebragt, dan bot hij des te weelderiger uit in Amerika, en ondervindt hij daar gebrek aan behoedzame verzorging en kweeking, dan strooit hij zijne weldadige vruchten in het Oosten uit. Overal, waar men de warde van zijn ooft miskent en door die miskenning ontbeert, daar kwijnen voorspoed en algemeene welvaart en vervalt de burgerstaat langzamerhand tot de diepste armoede en ellende, eer men zulks vermoedt.

Indien het ontegenzeggelijk is dat de handel ondersteuning en bescherming vordert, dan kunnen verminderde belastingen daartoe niet genoegzaam medewerken, hoe heilzaam dezelve ook zijn mogen, men behoort tot de bevordering van dezelve alle krachten in te spannen, hetwelk tot de uitbreiding en bloei van den handel hoofdzakelijk kan medewerken. Vrijheid namelijk in denken en handelen, aankweeking van kunstkennis en industrie en handhaving eener onkrenkbare regtvaardigheid. — De zorg van het menschdom moet zich niet bloetelijk bepalen tot den stoffelijken handel, hij is slechts het werktuig, niet het werk zelve; zijne zorg moet zich uitstrekken tot een leven op regt en redelijkheid gegrond, waartoe de handel, als een der geschiktste middelen medewerkt.

De mensch tracht zijnen aanleg, op alle mogelijke wijzen, te ontwikkelen en hij doet zulks, waar men hem de vrijheid tot die ontwikkeling verleent. Wordt hij geroepen om den handel te beschermen, dan weet hij, alle middelen in het werk te stellen welke daartoe kunnen strekken en alle banden te verbreken, welke aan de bereiking van zijn doel hinderlijk zijn; ja hij bevordert daardoor zelfs godsdienst en zedelijkheid, welke beide alleen door vrijheid in algemeenheid en lui-

ster toenemen; terwijl alle partijdigheid door het wezenlijk goede wordt verduisterd en verdrongen. — De handel is de vrucht der beschaving, en te gelijkertijd de wortel waaruit zij ontspruit; door haar wordt het kenbaar dat een organisch, van de willekeur der menschen onafhankelijk natuurleven, den handel ingeschapen is.

De wereldhandel is, in onze dagen, veelligt het eenige, ten minste het zekerste middel ter bevordering van algemeene beschaving; schoon wij door deze stelling niet willen beweren, dat kooplieden altijd de beschaafdste menschen zijn. Het geld van den Baron *Rotschild*, dient alle gouvernementen en oefent eenen aanmerkelijken invloed uit op de gebeurtenissen dezer eeuw, en toch rijst de vraag misschien bij niemand op of deze rijke man een verheven, hoogst verlicht verstand bezit. Er zijn zeer vele arbeiders, die medewerken aan den opbouw van den tempel der algemeene beschaving, maar de meesten hunner weten niets van de inrigting des gebouws tot welks voltrekking een onzigtbaar bouwmeester hen heeft geroepen. Het behoort derhalve tot de opregte wenschen, dat vele door het fortuin begunstigde kooplieden, aan de beschaving van hun verstand en die hunner natuurgenooten, zoo veel doenlijk mogen arbeiden; want deze bemoeijing verschaft meer eer en aanzien dan het verkrijgen van adelbrieven en ordelinten.

De handel geeft den volkeren betere wetten, krachtiger voorschriften ter ondermijning van willekeur en onregtvaardigheid. In Duitschland is weinig handel en daarom slechts zoo veel genot van vrijheid als sommige welwillende en helderziende Vorsten hunnen landgenooten vergunnen. Staatslieden, die niets van handel en vrijheid verstaan, zullen nimmer iets tot derzelver bloei en luister aanwenden, maar beide veeleer voor uitbroedsels der omwenteling en vijanden van alle zedelijke grondstellingen uitkrijten. Menig volksvertegenwoordiger heeft gemeend constitutioneel te handelen door het verdedigen en aanprijzen van onbekookte voordragten, uit bekrompene verstanden voortgevloeid.

De handel, eindelijk, verspreidt niet alleen velerhande koopwaren over den aardbodem, maar tevens ook de edelste schatten en voortbrengselen van vernuft en beschaving.

AANKWEEKING DER THEEPLANT IN BRAZILIE.

De Theestruik wordt sedert eenige jaren in Brazilie op een zeer uitgebreiden voet en met den besten uitslag aangekweekt. Deze plant werd oorspronkelijk in het jaar 1816, op last van Koning *Ivan* VI derwaarts uit China overgebragt, onder het bestuur van den Graaf *La Barca*, toen eene menigte Chinezen naar Rio de Janeiro werden overgebragt om de Theeplant aldaar te nationaliseren. Velen dezer Chinezen waren door langdurige oefening, in hun Vaderland reeds met de aankweeking en behandeling van de Theeplant bekend geworden. De eerste aanplanting vond plaats op het Koninklijk landgoed Santa Cruz, dat eertijds aan de Jesuiten heeft toebehoord en thans in een aardsch paradijs herschapen is. Van hier verbreidde zich weldra de Theecultuur over verscheiden provincien. In die van S. Paolo, waar de grond en luchtgesteldheid zeer bevorderlijk zijn, hebben de Theeplantaadjen zich op eene groote schaal uitgebreid, en men rekent het produkt reeds toereikend voor de inlandsche consumtie. In vijf jaren tijds zullen de Brazilianen eene aanzienlijke hoeveelheid kunnen uitvoeren, hetgeen zekerlijk een merkwaardig verschijnsel in den handel zal zijn. Eenige monsters van Brazilische Thee zijn, bij het gebruik, geuriger en krachtiger bevonden dan de Thee van China zelve, hetwelk denkelijk is toe te schrijven aan de omstandigheid dat de Thee van Brazilie in het laatstverleden jaar was geplukt, terwijl de Chinesche Thee, welke men in Europa verbruikt, doorgaans reeds drie of vier jaren oud is. Het voorbeeld der Brazilianen is de aandacht van volken die in het bezit van kolonien zijn, lezing waardig. (*)

(*) In de Moluksche eilanden en vele andere gewesten van Indie komt in partikuliere tuinen de Theeplant zeer goed voort. Zoude men aldaar het voorbeeld van Rio de Janeiro niet kunnen volgen?

RUSSCHUK.

Eene der aanzienlijkste handelsteden van Europisch-Turkije, is gelegen in Bulgarije, daar waar de Karalom in de Donau valt. Zij

de voornaamste stapelplaats voor alle wa- ... die uit Varna, aan de kust der Zwarte ... de Donau op landwaarts ingevoerd wor-n. Hare bevolking rekent men op 40,000 ...len. De stad is slechts zwak verdedigd, ...wel zij in de krijgsgeschieden is bekend ...at door vele beslissende gevechten, die in ...e nabijheid voorvielen.

WEG ONDER DE STAD *LIVERPOOL.*

De ijzer-weg, welke te Liverpool onder ... meer *Merseij* aangelegd wordt, be-...ort tot de grootste ondernemingen waar-... zich Engeland in de jaarboeken der ...schaving en der nijvere uitvindingen ken-...rt. Om den grond tot denzelven weg ... kunnen leggen, moeten verheventen af-...nomen en holten aangevuld worden. Eene ... voornaamste verhoogingen van zeven ...es omvang, over eene uitgestrektheid van ...gever eene Engelsche mijl, moest plaats ...bben bij *Ghatzmost.* De meeste zwarig-...id nu, bestond hierin, hoe men den ijzer-...eg door de stad zelve henen tot stand zou ...engen. Om denzelven aan beide zijden ... vestigen, had men over de geheele lengte ...n Liverpool, van het Oosten naar het ...esten, halverwege van dezelve, eenen weg ...ngelegd. De ingang is in de nabijheid ...n de bagen, waar zich de kommen, Ko-...ngs en Koninginne *Bassins* geheeten, ver-...nigen; de uitgang is bij het dorp *Edge-...ill*, op eene kleine hoogte gebouwd, van ...aan, met eene helling van een duim op ...e roede, dezelve tot de hoogte van het ...eer nederdaalt. -- De *Merseij* loopt over ...n steengrond, welke zich uitstrekt tot na-...bij hare oevers. Op dien hechten steengrond ...an men zeker gaan door den ganschen ...eg onder Liverpool. Men heeft dien nu ...itgehouwen, in de gedaante van eene ...alvemaan, over eene breedte van 22, eene ...oogte van 16 en eene lengte van 2200 ...oeden. Op verscheidene plaatsen was de ...ovengrond te week van aard om den ar-...eid te verdragen, weshalve men genood-...zaakt was het gewelf te ondersteunen door ...iddel van metselwerk. Roodachtige zand-steenen werden mede gevonden, met welke, met cement, eene meer hechte stutting kon vervaardigd worden.

(*Het vervolg hierna.*)

Mengelwerk

Aan den Redacteur der Dings- en Vrijdagsche Courant.

MIJN HEER!

Wij verzoeken UE., door middel der eerst uitgegevene Courant den physiologischen Geneesheer V. D. D. te informeren, dat wij gene Doctoren, noch van den ouden noch van den nieuwen Stempel, maar — stille en gehoorzame Burgers zijn.—

Dan daar wij nu werkelijk niet van de kunst of van het vak en dus onbevoegd zijn, om over de geneeswijze zelve, te redetwisten: zoo blijft eventwel de verpligting op ons rusten, om aan UE. en alle belanghebbenden bekend te maken, wat ons (dan toch eigenlijk) tot het vervaardigen en plaatsen der Brief van 15 dezer aanleiding gegeven heeft. Dit, mijn Heer de Redacteur! is eene taak, die wij met de meeste voldoening voor ons gemoed, en zoo wij hopen tot Uwer en aller goedkeuring, zullen afweven.

Toen wij onlangs met diepe weemoed en stille aandoening over het getal der menigvuldige Zieken onder ons, treurden, en met diepe droefheid en heete tranen het verlies van vele braven beweenden — toen werden door middel der Couranten, verscheidene nameloze Brieven over, de geneeskunde, eene geheele nieuwe behandeling der Zieken ten onderwerp hebbende, ter algemeene kennisse gebragt; — toen zagen wij wel vele ongeteekende berigten over voorgewende verbeterde kennis, omtrent het vak der geneeskunde, *doch gene personen* tot hulp, voor den dag komen — (: daar toch, waar het water tot aan de lippen is, daar moet gewis ook met de redding niet lang gedraald worden:)

Toen in diezelfde droevige dagen deze berigten (: wij spreken hier weder algemeen, en niet individueel :) nog bovendien met onwaarheden doorweven waren: toen vreesden wij dat dusdanige Brieven, zowel op de gemoederen van gezonden als zieken, eenen nadeeligen invloed zouden kunnen uitoefenen, en vonden ons gedrongen, tot rust der zoodanigen en ter liefde der Waarheid, voormelden Brief te vervaardigen en in het licht te geven. — Zie daar mijn Heer de Redacteur, onze bedoelingen!

Waarom echter de geneesheeren van den ouden stempel al dat geschrijf, over het vak zelve, niet wederlegd hebben, weten wij niet; doch dragen de aangename overtuiging om, dat onder dien stempel nog mannen geteld worden, waarop wij met regt roem dragen, en die

teyens ook het volkomen vertrouwen der Ingezetenen verdienen.

Wij noemen ons overigens,

UEd. D. V. Dienaren.

Paramaribo den 25 September 1828. W. c. s.

ADVERTISSEMENTEN.

Ingevolge den last vervat in eene Resolutie van Heeren Commissarissen uit den Hove van *Civile en Kriminele Justitie dezer Kolonie*, bij non-sessie van hetzelve Hof, verleend op zekeren Requeste, aan Z. E. den Heere Schout bij Nacht, Gouverneur Generaal over de gezamenlijke Nederlandsche W. I. Bezittingen, ingediend door JOHANNES JACOBUS FLORIS LE COUVREUR, verzoekende Surcheance van betaling, geregtelijke vervolgingen en executiën, voor zich en zijne Borgen, voor den tijd van twaalf Maanden (welk Request door Hoogstdenzelven aan welgemelden Hove is verzonden met uitnoodiging van Z. E., om daarop te dienen van consideratiën en advijs, en voorts te zorgen, dat hangende de deliberatiën alle geregtelijke vervolgingen blijven in state en Surcheance.) Zoo worden bij dezen alle de Crediteuren van gemelden JOHANNES JACOBUS FLORIS LE COUVREUR, zoo in zijn privé als in qualiteit van Executeur van den Boedel, benevens gewezen Voogd over den thans Meerderjarig gewordenen Erfgenaam van wijlen WILLEMIJNTJE VAN LOBBRECHT, opgeroepen om op Maandag den 10den November e. k. te compareren voor Heeren Commissarissen uit den Hove van *Civile en Kriminele Justitie dezer Kolonie*, die, hen, benevens den Requestrant, zullen hooren, en den Rade naar bevinden rapport doen.

Dient voorts ter kennisgeving, dat gemeld Request met bijlage inmiddels ter Griffie van den Hove zal ter visie liggen.

Paramaribo den 22e. September 1828.

H. C. FOCKE,
Advt.

Allen die geenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan nu wijlen den Wel Edele Achtbaren Heer SAMUEL MARTINUS K[illegible] gelieven daarvan opgave te doen, den tweeden Ondergetekenden.

Paramaribo den 24e. September 18[illegible]

C. L. WEISSENBRUCH qq.
C. VAN ELMPT qq.

Op den zevenden October eerstkomende, des namiddags ten vier ur[illegible] zal bij publieke veiling, ten Huize [illegible] den Heer Vendue Meester L. TH[illegible] worden verkocht:

Den Erf gelegen aan de *Heeren Stra*[illegible] bekend onder La. A. No. 29 met daarop zijnde Put, Regenbak en Ste[illegible] voeten, aankomende den Boedel van [illegible] len Mevrouw de Wed. G. N. LINCK [illegible] VOGT; de veil Conditien en bewijzen Eigendom zullen drie dagen voor en op Verkoopdag aan het Kantoor der [illegible] duen, voor een ieder ter inzage lig[illegible]

Paramaribo den 24e. September 182[illegible]

Q. G. PICHOT.

Wordt te huur gevraagd 15 stuks [illegible] ver Negers, om op Plantagie werken; adres ten Kantore van E. VAN DEN BERGH.

Paramaribo den 24e. September, [illegible]

Geabsenteerd den Neger met namen A[illegible] aankomende den uitlandigen Heer G. VILLOWIJK, die geenen welke [illegible] zelfs schuilplaats kan aanwijzen of denze[illegible] terug brengen bij den Ondergeteke[illegible] zal eene goede belooning ontvangen.

Paramaribo den 19e. September [illegible]

C. L. WEISSENBRUCH qq.

Kapt. K. SPIEGELBERG voe[illegible] de het Schip *Paramaribo* den 12e. October, zijn brievenzak sl[illegible] en de reis naar *Amsterdam* aanne[illegible]

Paramaribo den 22e. September 182[illegible]

Vertrekt uit deze Kolonie:

Wed. P. J. KROON.
Geb. HILBERINK.

Paramaribo den 23e. September 1[illegible]

Gedrukt te PARAMARIBO ter Gouvernements Drukkerij van de Erven C. J. FU[illegible]